

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2025)0152

Beschikbaarstelling van middelen uit het Solidariteitsfonds van de Europese Unie voor steun aan Oostenrijk, Polen, Tsjechië, Slowakije en Moldavië naar aanleiding van de overstromingen die zich in september 2024 hebben voorgedaan, en aan Bosnië en Herzegovina naar aanleiding van de overstromingen die zich in oktober 2024 hebben voorgedaan

Resolutie van het Europees Parlement van 9 juli 2025 over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Solidariteitsfonds van de Europese Unie voor steun aan Oostenrijk, Polen, Tsjechië, Slowakije en Moldavië naar aanleiding van de overstromingen die zich in september 2024 hebben voorgedaan, en aan Bosnië en Herzegovina naar aanleiding van de overstromingen die zich in oktober 2024 hebben voorgedaan (COM(2025)0250 - C10-0102/2025 - 2025/0138(BUD))

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2025)0250 - C10-0102/2025),
- gezien Verordening (EG) nr. 2012/2002 van de Raad van 11 november 2002 tot oprichting van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie¹,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027², en met name artikel 9,
- gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline,

¹ PB L 311 van 14.11.2002, blz. 3, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

² PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 11, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen³, en met name punt 10,

- gezien Verordening (EU) 2021/1058 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds⁴,
- gezien Verordening (EU) 2021/1057 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+)⁵,
- gezien Verordening (EU) 2021/2115 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 tot vaststelling van voorschriften inzake steun voor de strategische plannen die de lidstaten in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid opstellen (strategische GLB-plannen) en die uit het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) worden gefinancierd, en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1305/2013 en (EU) nr. 1307/2013⁶,
- gezien zijn resolutie van 27 februari 2024 over de ontwerpverordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027⁷,
- gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en de Commissie regionale ontwikkeling (A10-0031/2024) in het kader van de wetgevingsprocedure tot vaststelling van Verordening (EU) 2024/3236 van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2024 tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2021/1057 en (EU) 2021/1058 wat betreft regionale noodhulp voor wederopbouw (RESTORE)⁸, en met name de bij dat verslag gevoegde begrotingsbeoordeling door de Begrotingscommissie,

³ PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

⁴ PB L 231 van 30.6.2021, blz. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>.

⁵ PB L 231 van 30.6.2021, blz. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>.

⁶ PB L 435 van 6.12.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

⁷ Aangenomen teksten, P9_TA(2024)0082.

⁸ PB L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj>.

- gezien verslag nr. 1/2024 van het Europees Milieuagentschap over de Europese klimaatrisicobeoordeling (EUCRA)⁹,
 - gezien het verslag van de Begrotingscommissie (A10-0114/2025),
- A. overwegende dat er in september 2024 in Oostenrijk ongekend veel regen is gevallen, met als gevolg zware overstromingen en een totale directe schade van 1 711,6 miljoen EUR (raming van de Oostenrijkse autoriteiten);
 - B. overwegende dat er in september 2024 in het zuidwesten van Polen heel veel regen is gevallen, waardoor meerdere rivieren zijn overstroomd en er een totale directe schade van 3,04 miljard EUR (raming van de Poolse autoriteiten) is ontstaan;
 - C. overwegende dat er in september 2024 in heel Tsjechië sprake was van zeer harde wind en zware regenval, hetgeen heeft geresulteerd in overstromingen en een totale directe schade van 2,82 miljard EUR (raming van de Tsjechische autoriteiten);
 - D. overwegende dat zich op 15 september 2024 en ook de dagen daarna in Slowakije, en met name in Bratislava en de omliggende regio's, grote overstromingen hebben voorgedaan, die hebben geresulteerd in zeer hoge waterstanden in de Donau en de Morava en een totale directe schade van 84,3 miljoen EUR (raming van de Slowaakse autoriteiten);
 - E. overwegende dat er in september 2024 in Moldavië sprake was van zeer zware regenval en (in verschillende districten) van overstromingen, waardoor er een totale directe schade van 7,8 miljoen EUR (raming van de Moldavische autoriteiten) is ontstaan;
 - F. overwegende dat Bosnië en Herzegovina in oktober 2024 werd getroffen door zware regenval, met als gevolg rampzalige (plotselinge) overstromingen en aardverschuivingen in meerdere delen van het land en een totale directe schade van 841,85 miljoen EUR (raming van de autoriteiten van Bosnië en Herzegovina);
 - G. overwegende dat bovengenoemde door ernstige natuurrampen veroorzaakte voorvallen het gevolg zijn van de mondiale klimaatverandering; overwegende dat in het verslag "European State of the Climate 2024" (Europese toestand van het klimaat 2024) wordt bevestigd dat 2024 het warmste jaar was dat ooit in Europa is gemeten, en dat 30 % van het rivierennetwerk van het continent het overstromingsniveau "hoog" en 12 % het overstromingsniveau "ernstig" had overschreden, met de meest grootschalige

⁹ <https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>.

overstromingen sinds 2013 tot gevolg;

1. betuigt zijn diepste solidariteit met alle slachtoffers, hun familieleden en alle personen die getroffen zijn door de verwoestende overstromingen in Oostenrijk, Polen, Tsjechië, Slowakije, Moldavië en Bosnië en Herzegovina, alsook met de nationale, regionale en lokale autoriteiten die bij de hulpverlening betrokken waren;
2. is ingenomen met het besluit als een tastbare en zichtbare vorm van solidariteit van de Unie met haar burgers en de getroffen regio's, ook die in partnerlanden;
3. wijst er nogmaals op dat het belangrijk is om het publiek te informeren over de tastbare voordelen van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie (SFEU) en om de burgers in de lidstaten en in landen waarmee over toetreding tot de Europese Unie wordt onderhandeld, beter bekend te maken met instrumenten en programma's van de Unie;
4. wijst op het toenemende aantal ernstige, verwoestende en dodelijke natuurrampen in Europa en roept de lidstaten en de Commissie ertoe op te investeren in maatregelen ter beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering, om verlies van mensenlevens en economische schade te voorkomen; onderstreept dat in 2024 naar schatting 413 000 mensen zijn getroffen door stormen en overstromingen, waarbij ten minste 335 mensen om het leven kwamen, en dat de schade door stormen en overstromingen in heel Europa in dat jaar naar schatting ten minste 18 miljard EUR bedroeg¹⁰; is van mening dat de begroting van het SFEU of een equivalent fonds in het kader van het komend voorstel van de Commissie voor het nieuwe meerjarig financieel kader en bij de interinstitutionele onderhandeling daarover aanzienlijk moet worden verhoogd en dat het SFEU of een equivalent fonds de burgers bijstand moet verlenen die in verhouding staat tot de omvang van dergelijke rampen; merkt op dat een aanzienlijke verhoging van het SFEU de lidstaten in staat zou stellen doeltreffender en sneller te reageren op rampen, maar dat tegelijkertijd andere instrumenten, met name cohesiefondsen, waarvan het hoofddoel niet de respons op rampen is, behouden kunnen blijven; dringt er eveneens bij de Commissie op aan alle mogelijke manieren te onderzoeken om de beschikbaarstelling van middelen uit het SFEU te bespoedigen, met name door de huidige regels te wijzigen en door hogere voorschotten toe te kennen aan de aanvragende landen;
5. verzoekt de Commissie specifieke instrumenten voor crisisrespons te ontwikkelen voor de periode na 2027, in het besef dat de toenemende frequentie en ernst van natuurrampen, noodsituaties op

¹⁰ Dienst van Copernicus voor klimaatverandering (C3S) en Wereld Meteorologische Organisatie (WMO), 2025: European State of the Climate 2024, climate.copernicus.eu/ESOTC/2024, doi.org/10.24381/14j9-s541.

gezondheidsgebied, geopolitieke instabiliteit en economische schokken flexibelere en beter toegesneden financiële mechanismen op het niveau van de Unie vereisen; onderstreept het belang van een betere coördinatie met nationale systemen voor civiele bescherming en mechanismen voor vroegtijdige waarschuwing, om te zorgen voor een meer geïntegreerde en gegevensgestuurde respons bij rampen in de hele Unie; benadrukt hoe belangrijk specifieke steun voor grensoverschrijdende en regionale samenwerking is bij inspanningen op het gebied van paraatheid, mitigatie en herstel, met name in kwetsbare of hoogrisicogebieden;

6. benadrukt dat het SFEU slechts een instrument voor herstel van schade is en dat de Unie ook aandacht moet blijven besteden aan klimaatadaptatie en -mitigatie door Europese en nationale beleidsmaatregelen ter voorkoming van natuurrampen te ondersteunen; wijst erop dat in verslag nr. 1/2024 “European Climate Risk Assessment” van het Europees Milieuagentschap wordt gewaarschuwd dat de Unie niet voorbereid is op de gevolgen van de klimaatverandering, ook niet als de wereld erin slaagt de opwarming van de aarde tot 1,5 graden Celsius te beperken, zoals bepaald in de Overeenkomst van Parijs, en benadrukt dat zij maatregelen moet nemen om te voorkomen dat de vastgestelde klimaatrisico’s kritieke niveaus bereiken; wijst er nogmaals op dat er moet worden gestreefd naar doeltreffende synergieën met andere beleidsmaatregelen en programma’s van de Unie, en benadrukt dat de lidstaten optimaal gebruik moeten maken van de financieringsmogelijkheden die door met name het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds+ en de programma’s voor plattelandsontwikkeling worden geboden; verzoekt de Commissie met de nodige spoed alle met redenen omklede verzoeken van de lidstaten te beoordelen om middelen in het kader van de nationale plannen voor herstel en veerkracht opnieuw toe te wijzen voor bijstand bij natuurrampen, in overeenstemming met de regels van Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad¹¹; is van mening dat er ook preventieve maatregelen moeten worden genomen, niet alleen om schade in de toekomst zoveel mogelijk te beperken, maar ook om te voorkomen dat de risico’s na rampzalige gebeurtenissen, zoals overstromingen, bosbranden, aardverschuivingen of het opdrogen van meren en rivieren, nog groter worden; benadrukt dat alle door het SFEU gefinancierde wederopbouw klimaatbestendig moet zijn; wijst op het belang van de nodige flexibiliteit bij het gebruik van de verschillende programma’s; benadrukt dat de steun die in het kader van het SFEU wordt verleend, niet ten koste mag gaan van de Uniefinanciering die de lidstaten in het kader van andere beleidsmaatregelen of programma’s van de Unie ontvangen; herinnert eraan dat het de

¹¹ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

lidstaten volgens de toepasselijke regels van de Unie toegestaan is staatssteun te verlenen, met name ten behoeve van landbouwbedrijven die schade hebben geleden door natuurrampen;

7. herinnert eraan dat met Restore en de specifieke maatregelen in het kader van het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (Elfpo) die zijn ingevoerd bij Verordening (EU) 2024/3242 van het Europees Parlement en de Raad¹² aanvullende steun wordt verleend aan lidstaten die door natuurrampen zijn getroffen, in het bijzonder middels grotere flexibiliteit bij het gebruik van de fondsen; benadrukt dat de lidstaten gebruik moeten maken van de nieuwe mogelijkheden; benadrukt ook dat Restore sommige lidstaten slechts beperkte flexibiliteit bood, aangezien de uitvoering van het huidige meerjarig financieel kader al zeer gevorderd is;
8. wijst op het belang van een snelle maar zorgvuldige beoordeling van de schade, waarbij terdege rekening wordt gehouden met de economische gevolgen, en dringt erop aan dat de gemiddelde tijd voor de vrijgave van voorschotten wordt verkort om tijdig hulp te kunnen bieden aan regio's die door natuurrampen en extreem weer zijn getroffen, waarbij evenwel de bescherming van de begroting van de Unie moet worden gewaarborgd; benadrukt dat de lidstaten in het kader van respons- en herstelmaatregelen bij rampen de nodige prioriteit moeten geven aan de behoeften van de getroffen bevolking en daarbij bijzondere aandacht moeten besteden aan kwetsbare groepen;
9. benadrukt dat er dringend financiële steun moet worden vrijgemaakt uit het SFEU om te waarborgen dat de steun de getroffen regio's tijdig kan bereiken;
10. hecht zijn goedkeuring aan het bij deze resolutie gevoegde besluit;
11. verzoekt zijn Voorzitter dit besluit samen met de voorzitter van de Raad te ondertekenen en te zorgen voor bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*;
12. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie, met inbegrip van de bijlage, te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹² Verordening (EU) 2024/3242 van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2024 tot wijziging van Verordening (EU) 2020/2220 wat betreft specifieke maatregelen in het kader van het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling om aanvullende bijstand te verlenen aan lidstaten die zijn getroffen door natuurrampen (PB L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj>).

BIJLAGE

BESLUIT VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Solidariteitsfonds van de Europese Unie voor steun aan Oostenrijk, Polen, Tsjechië, Slowakije en Moldavië naar aanleiding van de overstromingen die zich in september 2024 hebben voorgedaan, en aan Bosnië en Herzegovina naar aanleiding van de overstromingen die zich in oktober 2024 hebben voorgedaan

(Aangezien het Parlement en de Raad tot overeenstemming zijn geraakt, komt het standpunt van het Parlement overeen met de definitieve rechtshandeling: Besluit (EU) 2025/1525.)